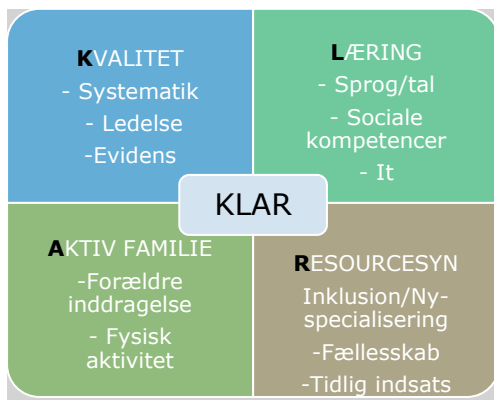

KLAR-pædagogikken

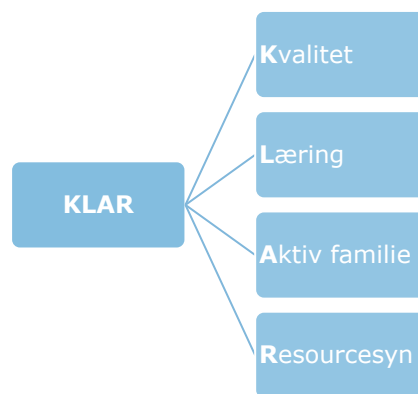
KLAR-pædagogikken indeholder Kvalitet, Læring, Aktiv familie og Resourcesyn. KLAR-pædagogikken sikrer synlighed og profilering af det pædagogiske arbejde og signalerer et kommunalt image, som tydeligt definerer Kalundborg Kommunes børnepolitik.

KLAR-pædagogikkens fire temaer er underbygget med særlige fokuspunkter, som er vigtige for opfyldelsen af høj kvalitetsdagtilbud.

Figur 1. KLAR-pædagogik & fokuspunkter

Figur 2. KLAR-pædagogik

I følgende afsnit udfoldes de fire temaer med de opfølgende fokuspunkter.

Tema 1 - Kvalitet

Den pædagogiske indsats i dagtilbud har stor betydning for børns senere livschancer, herunder deres videre uddannelsesforløb og sociale lighed. Forskning slår dog fast, at det ikke er dagtilbudsdeltagelse i sig selv, der gør en forskel, men derimod at dagtilbud, der er karakteriseret som høj kvalitetsdagtilbud, kan opnå positive resultater med hensyn til at styrke socialt udsatte børns alsidige udvikling på kort og lang sigt (OECD, 2004).

Den ministerielt nedsatte Task Force om Fremtidens Dagtilbud har meldt ud, at kvalitet i dagtilbud er et resultat af en intenderet pædagogik.

En intenderet pædagogik er:

- baseret på en reflektiv praksis og bevidst pædagogik
- planlagte aktiviteter, som er målrettede, systematiske og organiserede
- dokumenteret og evalueret i henhold til specifikke mål fra den pædagogiske læreplan
- tilpasset det enkelte barns udviklingstrin, fx funktionsopdeling, aldersopdeling og smågrupper
- kvalificeret af en synlig, klar og faglig ledelse

Kvalitet handler dog om mere og andet end at udøve en intenderet pædagogik. Dansk forskning udpeger de forhold i børnehaven, som har positiv betydning for børns skriftlige eksamenskarakterer i 9. klasse. Undersøgelsen finder, at normeringen er den mest betydende kvalitetsfaktor, herefter kommer andelen af uddannet personale samt antal mandligt ansatte. Det viser sig, at drenge og børn med minoritetsbaggrund profiterer mest af at have gået i en kvalitetsbørnehave (Bauchmüller et. al. 2011).

LP-modellen, som er en pædagogisk analysemodel af læringsmiljøets betydning for elevernes udvikling, trivsel, motivation og læring vil sammen med kompetencehjulet supplere med løbende målinger på kvaliteten i institutionerne i forhold til KLAR-pædagogikkens temaer.

I arbejdet med at sikre højkvalitetsdagtilbud i kommunen anbefales der følgende:

- at normeringen i dagtilbud opskrives
- at der i rekrutteringsprocessen er opmærksomhed på kvaliteten af flere mandligt ansatte og uddannet personale
- at LP-modellen udbredes til alle institutioner
- at dagligdagen indeholder planlagte aktiviteter, som er målrettede, systematiske og organiserede
- at aktiviteterne kan dokumenteres/evalueres i henhold til specifikke mål fra den pædagogiske læreplan
- at aktiviteterne er tilpassede det enkelte barns udviklingstrin (funktionsopdeling, aldersopdeling)

Tema 2 - Læring

Børn skal lære allerede i dagtilbuddene, da det kommer dem til gavn første skoledag. De har brug for udfordringer allerede i de første leveår, da det giver dem selvdannelse, selvværd og læringslyst. Børn skal understøttes i at tro på og udnytte egne muligheder, og de skal have rum for udfoldelse. De voksne i dagtilbud skal arbejde mere målrettet og gøre brug af deres faglighed, og de skal gennem systematik og overskuelighed skabe en pædagogisk hverdag med lærende leg.

Det er veldokumenteret, at børnehaver med et rigt og varieret sprogbrug kan styrke minoritetbørns sproglige evner, så de sprogligt klarer sig bedre i 1. klasse end børn fra børnehaver med et mindre rigt og varieret sprogbrug (Aukrust, V. B. & Rydland, V, 2011).

Det pædagogiske arbejde skal derfor tage udgangspunkt i det enkelte barns udviklingstrin og alder. De voksne skal have kendskab til og forståelse for barnets udviklingstrin og styrker, så barnet gives udfordringer, der hverken er for svære eller for lette. De voksne skal også give barnet feedback på, om barnet lykkes. Det pædagogiske arbejde skal systematiseres og organiseres, så hver enkelt voksen gør brug af sin faglighed og planlægger læringsforløb med få børn ad gangen.

Det er vigtigt, at ledelsen støtter op om, at de voksne kan organisere arbejdet og ved hvad de skal koncentrere sig om, når de kommer på arbejde.

It-værktøjer rummer et stort læringspotentiale i forhold til konkrete færdigheder som sprogindlæring, motorik og sociale kompetencer og i form af generelle digitale kompetencer, som børnene skal have tilegnet sig i dag. Pædagogers it-kompetencer skal styrkes for at arbejdet kvalificeres og bliver et pædagogisk redskab for børns læring.

På baggrund af ovenstående anbefales der følgende:

- at arbejdet med læringsorienteret It udvikles og kvalificeres
- at arbejdet med sprog og tal styrkes på en legende måde
- at hvert barn gives alders- og udviklingssvarende udfordringer
- at der arbejdes målrettet og med organiserede læringsforløb
- at der er daglige strukturerede børnegrupper, for børn med behov for fokuseret eller særlig sprogindsats.

Tema 3 – Aktiv Familie

I tråd med kommunens vægtning af naturfagsstrategien på 0-18 årsområdet skal kommunens dagtilbud have fokus på fysisk aktivitet og sundhed. De fysiske faciliteter og rum skal sammentænkes med pædagogikken. Det er væsentligt, at dagtilbuddet i sin tilrettelæggelse af den pædagogiske praksis bevidst forholder sig til anvendelsen af inde- og udemiljøer i forhold til børnenes sundhed.

Forskning viser, at udendørsleg og fysisk leg forbedrer børns fysiske aktivitetsniveau og at naturen indbyder til fysisk leg for både piger og drenge – de klatrer, løber og hopper mere udenfor. Samtidig leger piger og drenge mere sammen i naturen end indendørs, så leg i naturen indeholder også et vigtigt køns- og ligestillingsaspekt (EVA, 2011). Kalundborg Kommunes geografiske placering ved strand, skov og marker indbyder til aktiv leg og er den perfekte ramme for udendørsleg og naturfænomener.

I arbejdet med at blive en sundere kommune er det oplagt at starte med at indføre gode vaner for kost og motion i børnehøjde.

En aktiv familie er også en familie, som involverer sig og deltager i dagtilbuddet og i lokalmiljøet. Forældrene og familien som helhed spiller en afgørende rolle og har det primære ansvar for deres barns udvikling. Netop derfor skal familien aktivt inddrages i dagtilbuddets arbejde med barnet. Forskning viser, at forældreinddragelse øger effekten af det pædagogiske arbejde (Nordenbo et al, 2009). I den henseende kan anvendelsen af ressourcekort skabe sammenhæng mellem institutionslivet og familielivet. Når barnet begynder i institutionen, afdækker pædagogen sammen med familien, hvem der er i og rundt om familien. På denne vis får personalet konkret indblik i barnets nære relationer og opnår samtidig information om, hvor der er ressourcer, som dagtilbuddet kan trække på i relation til læreplansarbejdet. Hvad enten ressourcekortet opbevares elektronisk eller i fysisk form, indbyder den forældrene til at bakke op om dagtilbuddets pædagogiske arbejde og

signalerer, at her arbejdes der ressourceorienteret. En vigtig del af denne indsats er også at have fokus på at understøtte familier, der ikke umiddelbart har ressourcerne til aktiv involvering og sikre et hensigtsmæssigt og motiverende samspil.

På baggrund af ovenstående anbefales der følgende:

- at familien ses som en aktiv medspiller i det pædagogiske arbejde med barnet
- at dagtilbuddet forholder sig til anvendelsen af inde- og udemiljøer i forhold til børnenes sundhed
- at der indføres gode vaner for kost og motion i børnehøjde

Tema 4 - Ressourcesyn

Dagtilbuddene skal give alle børn en god start på livet, og det er helt essentielt, at børn mødes med et ressourcefokuseret og inkluderende syn. Vi skal væk fra segregering, eksklusion og specialinstitutioner og hen imod en nyspecialisering indenfor almenområdet med lærings- og udviklingsmiljøer indeholdende deltagelsesmuligheder for alle børn.

Almenområdet skal trække på faglig og specialiseret viden til at skabe inkluderende miljøer. Nyspecialisering handler i den henseende om at bevare og videreudvikle specialviden på børnenes og fællesskabernes præmisser. Der skal tages udgangspunkt i det enkelte barns ressourcer og sættes ind i barnets tidlige leveår, da niveauforskellen blandt børn i indskoling er svær at rette op på.

Dagtilbuddene skal have en pædagogisk tilgang, hvor de grundlæggende ser barnet ud fra et ressourcefokuseret og inkluderende børnesyn. Målet er at skabe fællesskaber for alle børn, og at børn med specielle behov og børn i udsatte positioner skal kunne inkluderes i det almene tilbud. Forskningen viser, at den tidlige indsats, der bygger på dette børnesyn, har positiv indflydelse på, hvor god en start på livet børnene får (Jensen, B. et, al 2011).

Medarbejderne i dagtilbuddet skal i den proces have fokus på:

- ethvert barns unikke egenskaber, interesser og læringsbehov
- egen praksis og eksklusionsmekanismer, der forhindrer inklusion
- medinddragelse af familien
- at børn med specielle behov og i udsatte positioner inkluderes
- at trække på faglig og specialiseret viden til at skabe inkluderende børnefællesskaber og deltagelsesmuligheder for alle børn